

Onderwerp: Beantwoording raadvraag maaien van sloten en bermen

Vraag: 49

Indiener: Toon Coopmans

Betreft: Onderhoudspeil bermen/slootkanten

D.D. : 22 juli 2019

Hieronder het antwoord op de vraag met betrekking tot het maaien van sloten en bermen van de heer Coopmans.

Vraag

Onze land en tuinbouw heeft de terechte opdracht om te komen tot een duurzame productiemethode waarbij natuur en milieu zo min mogelijk belast moet worden nu en in de toekomst.

Hierin zit dus ook de opdracht om minder chemische gewasbeschermingsmiddelen op het land te gebruiken.

Daar waar land en tuinbouw nu minder chemische gewasbeschermingsmiddelen in zetten constateer ik tegelijkertijd ook dat men steeds meer last krijgt van inwaaiende zaadonkruiden in de gewassen vanuit de slootkanten en bermen. Dit wordt veroorzaakt doordat bermen/slootkanten minder gemaaid en onderhouden worden door waterschappen c.q. gemeentelijke/provinciale overheid. U begrijpt dat dit het niet gemakkelijker maakt om minder chemische middelen te gebruiken.

Daar waar wij enerzijds meer inspanning verwachten van onze ondernemers om te komen tot verduurzaming verwacht ik ook meer inspanning van de overheid om hierin deel te nemen en haar bijdrage hieraan te doen.

Kan het college mij aangeven hoe Gemert-Bakel deze taak tot verduurzaming met welke frequentie uitvoert bij bermen/slootkanten en bent u het met mij eens dat bermen/slootkanten momenteel te weinig gemaaid en onderhouden worden of heeft u hier een andere visie over. Voert u overleg met waterschappen en provincie over het te hanteren onderhoudspeil en bent u bereid om zich hard te gaan maken ook bij waterschap en provincie voor een hoger onderhoudsniveau.

Ook u weet dat een lager onderhoudspeil uiteindelijk niet altijd goedkoper uitpakt!

Antwoord

Het verduurzamen van de productiemethode in de land- en tuinbouw als ook in het beheer van de openbare ruimte is een belangrijke opdracht waar ondernemers en terreinbeheerders voor staan. Het verminderen van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen is daar een belangrijk onderdeel van. Het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen is buiten de landbouw inmiddels verboden, de gemeente beheert de openbare ruimte al vele jaren zonder gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.

De taak tot verduurzaming behelst uiteraard meer dan het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Een ander belangrijk aspect van verduurzaming van de landbouw, maar ook het duurzaam beheer van de openbare ruimte is het beschermen en indien mogelijk versterken van de biodiversiteit. Binnen het agrarisch landschap gebeurt dit o.a. door te werken aan meer biodiversiteit in de bodem, binnen teeltplannen ruimte voor biodiversiteit te scheppen (o.a. met behulp van subsidieregelingen voor agrarisch natuurbeheer), door in de landelijke omgeving biodiversiteit te stimuleren, door het uitvoeren van natuurprojecten en door ecosysteemdiensten bewust te benutten. Dit is van belang voor de leefbaarheid in het algemeen maar ook voor de landbouwsector (behoud genetische variatie van plant- en diersoorten, voorkomen plagen door aanwezigheid natuurlijke vijanden, gezond bodemleven).

Wegbermen en sloten zijn van belangrijke waarde voor de biodiversiteit in het agrarisch landschap. De gemeente Gemert-Bakel werkt sinds 1989 actief aan het ecologisch beheer van bermen en sloten (nota natuur en landschap). Met het huidige landschapsontwikkelingsplan (2009) is verder ingezet op ecologisch beheer van bermen en sloten met als doelstelling de soortenrijkdom van planten en dieren in deze bermen te vergroten. Het huidige beheer van bermen en sloten is vastgelegd in het beleidsplan bermen en sloten 2013. In 2013 zijn alle sloten en bermen vastgelegd in het digitale beheersysteem van de gemeente Gemert-Bakel en is per berm/sloot de beheergroep en -frequentie vastgelegd.

Om de bermen in ecologische zin interessanter te kunnen maken wordt al ca. 30 jaar verschrallingsbeheer toegepast in de gemeente Gemert-Bakel. Dit verschrallingsbeheer bestaat uit het extensief maaien van bermen en sloten waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Deze vorm van beheer heeft gezorgd voor ecologisch meer waardevolle, soortenrijkere bermen en tot een afname van de hoeveelheid maaisel die vrij komt. Door het jarenlange beheer van extensief maaien en afvoeren heeft zich op veel plaatsen weer de oorspronkelijke vegetatie behorende bij onze voedselarme zandgronden ontwikkeld en is meer structuur en rust ontstaan waarvan de bijbehorende fauna op zijn beurt kan profiteren. Naast het ecologisch voordeel van het beheer van extensief maaien en afvoeren draagt deze beheervorm bij aan stabielere, minder voedselrijke en meer soortenrijke bermen waarin probleemkruiden (zoals akkerdistel en ridderzuring) voor de landbouw in mindere mate aanwezig zijn.

Met het huidige beheer van bermen en waterlopen wordt dan ook in belangrijke mate bijgedragen aan het behoud van biodiversiteit. Het maaibeheer wordt daarbij afgestemd op de diverse functies die bermen en sloten vervullen zoals, ontwatering van (landbouw)gronden en weglichamen, waterberging, verkeersveiligheid, recreatieve en landschappelijke waarden. De gemeente voert regelmatig overleg met Waterschap Aa en Maas over het maaibeheer langs waterlopen op terreinen waar gemeente en waterschap een gezamenlijke taak hebben, zoals langs leggerwaterlopen en ecologische verbindingzones. Daar waar de groei van vegetatie in wegbermen en waterlopen leidt tot problemen op aangrenzende terreinen wordt overleg gevoerd met de betreffende eigenaar om deze problemen weg te nemen, indien nodig door frequenter maaibeheer.

Dit jaar wordt nog een evaluatie afgerond van het huidige beleid rondom het maaien van bermen en sloten. De evaluatie wordt met de raad gedeeld.